

Spoštovani novinarji, cenjeni uredniki,

v Prešernovem gledališču Kranj bomo **v petek, 13. oktobra 2023**, premierno uprizorili črno komedijo **Wernerja Schwaba** *PRESEDNICE* v režiji **Jureta Novaka**.

Werner Schwab je bil ob Thomasu Bernhardu in Elfriede Jelinek gotovo eden najradikalnejših kritikov avstrijske družbe kot tudi družbe nasploh. V avstrijsko in kasneje tudi v mednarodno gledališko krajino je zarezal z neverjetno ostrino in dobesedno z golimi rokami (tako kot njegova Marička v *Predsednicah*) segel naravnost v smrdljivo kloako človeške primitivnosti in izvlekel na plano vso banalnost in bizarnost človeškega blata. Kot »otrok nižjega sloja«, ki je odraščal sam z materjo (hišnico in čistilko), brez očeta (saj je zakon takoj po njegovem rojstvu razpadel), je seveda od blizu spoznal vso bedo in tudi sanje ljudi s »socialnega dna«. In prav o tem govori njegova »ljudska igra« v treh prizorih, v kateri skozi duhovite in iskrive dialoge dveh upokojenih čistilk Erne in Grete ter še »aktivne« Maričke mojstrsko razgrinja banalno in na katoliških stereotipih temelječo plat družbe.

»Predsednice so črna, skoraj groteskna komična drama. Tri zrele ženske z robov družbe odprejo večna vprašanja: Kam nas vodi soočenje s čedalje kompleksnejšim svetom, ki nas obkroža, kam se zatekamo po uteho, o čem sanjarimo, medtem ko stvarstvo drvi naprej? V zgodbi protagonistke s sočnim Schwabovim jezikom presegajo svoje lastne meje in fantazije in že od nastanka navdušujejo in škandalizirajo gledalce po vsem svetu,« je ob napovedi svoje prve režije v domačem gledališču povedal direktor in režiser Jure Novak.

»Pred nami se namreč stavek za stavkom pričnejo razgrinjati groteskna in tragikomično zavožena življenja Erne in Grete in Maričke ter njihova odrezanost od primarnega odnosa do življenja, lastnih teles in čustev. Iz zamašenih stranišč bruhnejo travmatizirani in sovražni odnosi njihovih razpadlih družin, pa tudi frustrirani in sovražni odnosi med njimi samimi. Simpatična 'predsedniška trojica' začne v sprva na videz vsakdanjem pogovoru postopoma razkrivati tudi svoje temne plati;

Erna se iz skromne in varčne katoličanke prelevi v patološko zadržto ter skopuško tercialko, ki ne zmore izstopiti iz vloge žrtve v odnosu do sina Hermana ter priznati krivde za njegovo in svoje propadlo življenje; Greta ni le osamljena in simpatična radoživka, ki ji je življenje obrnilo hrbet, ampak je njena osamljenost posledica toksičnega in travmatičnega odnosa s hčerko Haneloro, ki je zaradi tega, ker jo je oče spolno zlorabil, zbežala v Avstralijo (Greta je to 'prostodušno' dopuščala in si pred zlorabo zatiskala oči). In seveda tudi Marička ni samo božji otrok, ki s svojim poslanstvom odmaševanja stranišč pomaga ljudem in očiščuje svet človeške kloake 'z nenehnim gojenjem ljubezni do svojega bližnjega', ampak je v 'kamrici svojega srca' predvsem neizmerno osamljena ženska, ki se je prostodušno predala cerkveni indoktrinaciji in ki je v nedrjih matere Cerkve našla svoje zatočišče, hkrati pa seveda tudi priložnost za (pri)ljubljenost in iluzijo zveličanja,« je za gledališki list zapisala dramaturginja uprizoritve **Marinka Poštrak**.

Na fotografiji z vaje: Darja Reichman kot Greta, Tina Resman kot Marička in Vesna Jevnikar kot Erna v uprizoritvi *Predsednice*.
Foto: Nada Žgank

»Igralsko izjemno zahtevne vloge so bile članicama našega ansambla in gostji v izziv, a so se z njimi mojstrsko soočile. Nastaja preplet humorja in bolečine, upanja in brezizhodnosti. Skupaj s *Predsednicami* bomo odgrnili krinke vsakdana in se zazrli v lastne globine, v vsej njihovi mesenosti in organskosti,« je misli pred premiero strnil Novak.

Ustvarjalci

Prevajalka **Mojca Kranjc**

Prevajalec pesmi *Kaj mora zame biti Bog* **Jure Novak**

Režiser **Jure Novak**

Dramaturginja **Marinka Poštrak**

Scenograf **Leon Vidmar**

Kostumografinja **Dajana Ljubičić**

Avtor glasbe **Uroš Buh**

Koreografinja **Lada Petrovski Ternovšek**

Lektorica **Barbara Rogelj**

Oblikovalec luči **Andrej Hajdinjak**

Oblikovalec maske **Matej Pajntar**

Igrajo

Erna: **Vesna Jevnikar**

Greta: **Darja Reichman**

Marička: **Tina Resman** k. g.

Pozavnist: **Branko Mrak** k. g.